

Inatsisartutlov nr. 17 af 17. november 2010 om planlægning og arealanvendelse

Kapitel 1

Lovens formål og afgrænsning

Formål

§ 1. Inatsisartutloven har til formål at sikre, at landets arealer tages i anvendelse ud fra en samfundsmæssig helhedsvurdering. Dette formål skal opnås ved,

- 1) at naturen beskyttes,
- 2) at der gennemføres en for samfundet hensigtsmæssig fordeling mellem det åbne land og menneskeskabte anlæg,
- 3) at landets arealer udnyttes i henhold til planlægning, der fremmer en erhvervmæssig, social og miljømæssigt gunstig udvikling,
- 4) at befolkningen inddrages i planlægningen af arealanvendelsen, og
- 5) at dispositioner i henhold til nr. 1 til 4 samordnes indenfor rammerne af den fysiske og økonomiske planlægning.

Afgrænsning

§ 2. Arealtildeling til områder og til tekniske installationer, som tjener forsvarsmæssige formål, foretages af vedkommende rigsmyndighed efter forhandling med Naalakkersuisut.

Kapitel 2

Naalakkersuisuts pligter og bemyndigelse

§ 3. Det påhviler Naalakkersuisut gennem den fysiske landsplanlægning efter reglerne i denne Inatsisartutlov at sikre, at landets arealer anvendes i overensstemmelse med Inatsisartutlovens formål.

Stk. 2. Naalakkersuisut bistår kommunalbestyrelserne med vejledning.

§ 4. Naalakkersuisut fastsætter nærmere regler for arealanvendelsen, samt regler for tilvejebringelse, indhold, form og implementering af den samlede fysiske planlægning.

Stk. 2. Naalakkersuisut kan fastsætte nærmere bestemmelser om tilvejebringelsen og indhold af strategiske miljøvurderinger forud for planlægning og større anlægsdispositioner.

Kapitel 3

Landsplanlægning

Tilvejebringelse af landsplanlægning

§ 5. Naalakkersuisut skal sikre udførelse af en sammenfattende fysisk landsplanlægning og, at der foretages de undersøgelser, som er nødvendige herfor.

Stk. 2. Naalakkersuisut stiller et landsdækkende digitalt, geografisk informationssystem med en planportal til rådighed. Naalakkersuisuts sektormyndigheder og kommunerne skal fremkomme med data om den konkrete udmøntning af arealdispositioner og restriktioner for arealanvendelse til Naalakkersuisut digitale geografiske informationssystem og planportal. Planportalen skal indeholde data om arealernes geografiske afgrænsning samt henvisning til de regulerende bestemmelser, som det pågældende areal er omfattet af.

Stk. 3. Naalakkersuisut skal, når der er behov herfor, men mindst hvert fjerde år regnet fra denne Inatsisartutlovs ikrafttræden, udarbejde en oversigt over de væsentlige samfundsmæssige interesser i den fysiske planlægning.

§ 6. Offentlige myndigheder samt koncessionerede og tilsvarende virksomheder skal til brug for landsplanlægningen indberette oplysninger om forberedelse eller udførelse af undersøgelser, planlægning og større anlægsdispositioner til Naalakkersuisut.

§ 7. Naalakkersuisut skal sikre, at landsplanlægningen samordner kommuneplanlægningen, jf. kap. 4, og sektorplanlægningen.

Stk. 2. Naalakkersuisut iværksætter en oplysningsvirksomhed med det formål at fremkalde en offentlig debat om landsplanlægningens målsætning og nærmere indhold.

§ 8. Naalakkersuisut afgiver en årlig redegørelse om landsplanlægningen til Inatsisartut.

§ 9. Naalakkersuisut kan til varetagelse af væsentlig samfundsmæssige interesser, herunder Selvstyrets sektorinteresser, vedtage nærmere bestemmelser (landsplandirektiver) for kommuneplanlægningen.

Stk. 2. Naalakkersuisut kan beslutte, at et landsplandirektiv med detaljerede bestemmelser for et delområdes anvendelse skal have retsvirkning som en kommuneplan, jf. §§ 29-31.

§ 10. Offentlig planlægningsvirksomhed og anlægsdispositioner skal udføres i overensstemmelse med landsplanlægningen.

Stk. 2. For at sikre landsplanlægningens virkeliggørelse kan Naalakkersuisut pålægge kommunalbestyrelsen at tilvejebringe en kommuneplan eller et tillæg til en kommuneplan efter § 27 med et nærmere angivet indhold eller selv tilvejebringe regulerende bestemmelser for det pågældende område.

Sikring af landsplanlægningen

§ 11. Hvis et forslag til kommuneplan eller et forslag til ændring af en kommuneplan strider imod de særlige hensyn, der varetages af en statslig myndighed eller en selvstyremyndighed, påhviler det den pågældende myndighed, inden indsigelsesfristens udløb, jf. § 23, stk. 3, at fremsætte indsigelse imod forslaget.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen kan ikke vedtage forslaget endeligt, før der er opnået enighed mellem kommunalbestyrelsen og vedkommende myndighed om planens indhold.

Stk. 3. Opnås sådan enighed ikke, forelægges kommuneplanforslaget for Naalakkersuisut. Kommuneplanen kan da kun få retsvirkninger efter nærværende Inatsisartutlov, hvis kommuneplanforslaget godkendes af Naalakkersuisut.

§ 12. I tilslutning til en indsigelse efter § 11, stk. 1, kan Naalakkersuisut beslutte, at det eller de offentliggjorte kommuneplanforslag skal have den i § 31 nævnte virkning i indtil 2 år efter kommunalbestyrelsens offentliggørelse af kommuneplanforslaget. Beslutninger herom skal bekendtgøres af Naalakkersuisut.

Stk. 2. I tilslutning til en godkendelse efter § 11, stk. 3, kan Naalakkersuisut foretage ændringer og tilføjelser i det offentliggjorte kommuneplanforslag.

§ 13. For at sikre landsplanlægningens gennemførelse, og når det i øvrigt findes nødvendigt, kan Naalakkersuisut bestemme, at kommunalbestyrelsen, inden en af Naalakkersuisut fastsat frist, skal tilvejebringe en ændring af kommuneplanen med et af Naalakkersuisut nærmere angivet indhold.

Stk. 2. Hvis kommunalbestyrelsen ikke overholder den efter stk. 1 fastsatte frist, kan Naalakkersuisut beslutte selv at tilvejebringe en ændring af kommuneplanen på kommunalbestyrelsens bekostning. I sådanne tilfælde overtager Naalakkersuisut kommunalbestyrelsens beføjelser efter §§ 14, og 31, stk. 2. Naalakkersuisut tilvejebringer planen efter reglerne i §§ 23-25 og 28.

Kapitel 4

Kommuneplanlægning

§ 14. Det påhviler kommunalbestyrelsen at tilvejebringe en kommuneplan for arealanvendelse i kommunens område. Dette skal ske ud fra en samlet vurdering af de arealmæssige, naturgivne og økonomiske ressourcer i kommunen, målene for befolknings- og erhvervsudvikling og den offentlige sektorplanlægning samt formålet for denne Inatsisartutlov, jf. § 1.

Stk. 2. En kommuneplan skal indeholde:

- 1) En redegørelsesdel for kommuneplanens forudsætninger og mål for kommunens udvikling, jf. § 15.
- 2) En hovedstrukturdel for kommunen under ét samt hovedstrukturer for kommunens enkelte byer, bygder og disponeringen af det åbne land, jf. §§ 16 og 17.
- 3) En bestemmelsesdel hvori der fastlægges overordnede bestemmelser for arealanvendelse og bebyggelse for de enkelte delområder., jf. § 20
- 4) Bestemmelser for kommunalbestyrelsens tildeling af arealer, jf. § 22.

Stk. 3. Kommunalbestyrelsen kan endvidere i kommuneplanens bestemmelsesdel fastlægge detaljerede bestemmelser for arealanvendelse og bebyggelse for de enkelte delområder, jf. dog § 27, stk. 2 og 3.

Stk. 4. Kommuneplanen må ikke være i strid med Statens og Selvstyrets sektorlovgivning m.v., landsplandirektiver efter § 9 eller de væsentlige, samfundsmæssige interesser jf. § 5, stk. 3.

Kapitel 5

Kommuneplaners indhold

Kommuneplaners redegørelsesdel

§ 15. Den i § 14, stk. 2, nr. 1, nævnte redegørelsesdel skal indeholde følgende:

- 1) En sektoropdelt statusbeskrivelse, herunder en beskrivelse af kommunens bosætningsmønster, den befolkningsmæssige og erhvervsmæssige udvikling i kommunen samt bebyggelsesforholdene.
- 2) Et målsætningsafsnit der beskriver kommunalbestyrelsens mål for udvikling og arealanvendelse i kommunen som helhed, herunder udbygning med boliger og erhvervsområder, infrastrukturelle anlæg og forsyning med sociale, kulturelle og uddannelsesmæssige institutioner, rekreative områder samt områderne i det åbne land.
- 3) En planredegørelse som beskriver, hvordan kommuneplanen forholder sig til anden planlægning, herunder landsplanlægningen, Naalakkersuisuts og kommunens økonomiske planlægning samt kommunens hidtidige planlægning.

Kommuneplaners hovedstrukturdel

§ 16. Den i § 14, stk. 2, nr. 2, nævnte hovedstruktur for kommunen under ét fastlægges ved en sammenfattende vurdering af planer for den overordnede udvikling af bosætningsmønsteret og det åbne land i kommunen.

Stk. 2. Den i stk. 1 nævnte hovedstruktur for kommunen under ét kan desuden indeholde en statusbeskrivelse og en vurdering af fremtidige udviklingsmuligheder for samordningen af den overordnede og den kommunale infrastruktur.

§ 17. De i § 14, stk. 2, nr. 2, nævnte hovedstrukturer for kommunens enkelte byer og bygder skal fastlægges ved en sammenfattende vurdering af redegørelsesdelens kommunale sektorplaner samt fastlægge den geografiske inddeling og afgrænsning.

Stk. 2. I kommuneplanens hovedstrukturer efter stk. 1 fastlægges placeringen og afgrænsningen af kommuneplanens delområder med hensyn til følgende:

- 1) Boliger.
- 2) Erhvervs- og havneområder, herunder arealer forbeholdt miljøbelastende virksomheder, samt forurenede eller potentielt forurenede arealer.
- 3) Centerområder, herunder områder til fælles formål samt offentlige institutioner m.v.
- 4) Friholdte arealer samt arealer til rekreative formål, herunder større fritidsanlæg m.v.
- 5) Tekniske forsyningsanlæg og andre infrastrukturelle anlæg, herunder trafik anlæg.
- 6) Rækkefølgen for delområdernes ibrugtagning eller udbygning.

§ 18. De i § 14, stk. 2, nr. 2, nævnte hovedstrukturer for kommunens delområder i det åbne land skal fastlægges ved en sammenfattende vurdering af redegørelsesdelens sektorplaner samt fastlægge den geografiske inddeling og afgrænsning.

Stk. 2. I kommuneplanens hovedstrukturer efter stk. 1 fastlægges placeringen og afgrænsningen af kommuneplanens delområder med hensyn til følgende:

- 1) Områder til fritidshytter og sommerhuse m.v.
- 2) Områder af særlig rekreativ karakter.
- 3) Områder udlagt til fåreholdersteder, landbrug, havbrug og skovbrug, hundeøer m.v.
- 4) Områder til teknik og infrastruktur m.v.
- 5) Områder, der friholdes, herunder områder udlagt til ekstensiv græsning, udisponerede områder og vildmark.

Stk. 3. Arealer må ikke udlægges til intensiv græsning, såfremt dette strider imod bestemmelserne i kulturmindeoven eller fredninger, der er fastsat med hjemmel heri.

§ 19. Fastlæggelse af kommuneplanens delområder i henhold til §§ 17 og 18 sker under hensyntagen til:

- 1) Ved anden lovgivning m.v. fastlagte klausulerede zoner omkring anlæg, ud fra sikkerhedsmæssige hensyn samt arealer for vandindvinding m.m.
- 2) Frednings- og bevaringsværdige forhold, herunder fredede og bevaringsværdige bygninger og byområder, samt særligt bevaringsværdige naturværdier eller områder.

Kommuneplaners bestemmelsesdel, overordnede bestemmelser

§ 20. De i § 14, stk. 2, nr. 3, nævnte overordnede bestemmelser for arealanvendelse og bebyggelse skal fastlægges for det enkelte delområde med hensyn til:

- 1) Formålet for områdets anvendelse.
- 2) Anvendelse af arealer og bebyggelse, herunder placering af institutioner og anden offentlig service.
- 3) Bebyggelsens art, placering og omfang, herunder blandt andet regulering af bebyggelsens tæthed, højder, afstandsforhold, og udformning.
- 4) Delområdet restrummelighed med hensyn til boliger eller erhverv.
- 5) Fredede eller bevaringsværdige træk, herunder fredede eller bevaringsværdige bygninger, anlæg eller områder, bevaringsværdige naturværdier samt kulturhistorisk værdifulde områder.
- 6) Sikkerhedszoner omkring sprængstofmagasiner, tankanlæg, flyvepladser, vandindvindingsområder, teleanlæg og brandredningsarealer, m.m.
- 7) Delområdets trafikbetjening og placeringen af forsyningsanlæg, herunder vej- og ledningstracéer.
- 8) Byfornyelse og sanering i delområdet.
- 9) Delområdets etapevise udbygning.
- 10) Særlige bestemmelser for det pågældende delområde, der er fastsat af Naalakkersuisut med henblik på en sikring af de landsplanmæssige interesser.

Stk. 2. Det skal i de overordnede bestemmelser efter stk. 1 angives, om kommuneplanens gennemførelse er afhængig af særlige tiltag, tilladelser, godkendelser eller dispensationer fra andre myndigheder end kommunalbestyrelsen.

Kommuneplaners bestemmelsesdel, detaljerede bestemmelser

§ 21. De detaljerede bestemmelser efter § 14, stk. 3 kan fastlægges om følgende forhold:

- 1) Bebyggelsens placering, herunder fastlæggelse af byggefelter.

- 2) Bebyggelsens ydre fremtræden, herunder blandt andet bestemmelser om udformning, tagform, fundamentshøjde, materialer og farvevalg.
- 3) Vej- og stiforhold og andre forhold af færdselsmæssig betydning, herunder om adgangsforholdene til færdselsarealer og om adskillelse af de forskellige former for trafik.
- 4) Delområdets forsyning med friarealer og eventuelle fritidsanlæg.
- 5) Beliggenhed af ledningsanlæg, herunder el- og vandforsyning.
- 6) Udformning, anvendelse og vedligeholdelse af belysning af veje og andre færdselsarealer samt bebyggede arealer, herunder friarealer, terrænregulering, hegnsforhold, bevaring af vegetation
- 7) Bevaring af eksisterende bebyggelse og dens nærmeste omgivelser, således at bebyggelsen kun med tilladelse fra kommunalbestyrelsen må nedrives, ombygges eller på anden måde ændres.
- 8) Varetagelse af naturbeskyttelsesinteresser samt bevaring af områder med landskabelig værdi.
- 9) Varetagelse af jordbrugsinteresser, herunder sikring af særligt værdifulde landsbrugsområder.
- 10) Tilvejebringelse af eller tilslutning til fællesanlæg, trafik anlæg eller tekniske forsyningsanlæg i eller udenfor de af planen omfattede områder som betingelse for ibrugtagning af ny bebyggelse.
- 11) Regulering af økonomiske forhold i forbindelse med etablering af fællesanlæg, herunder oprettelse af foreninger for indehavere af brugsrettigheder, disses medlemspligt og om foreningens ret og pligt til at forestå etablering, drift og vedligeholdelse af fællesarealer og fællesanlæg.
- 12) Grænser for miljøbelastning af omgivelserne med støj, støv, lugt og andet, som kan medføre gener for omgivelserne, herunder eventuelle begrænsninger i anvendelsen af arealer og bygninger af hensyn til naboer.
- 13) Krav om at ny bebyggelse skal opfylde konkrete, af kommunalbestyrelsen fastlagte mål for lavenergibebyggelse. Bygningsreglementets minimumskrav skal overholdes.

Stk. 2. Naalakkersuisut kan beslutte, at der for et delområde efter § 14, stk. 3 kan fastsættes bestemmelser om andre forhold end nævnt i stk. 1.

Bestemmelser for kommunalbestyrelsens tildeling af arealer

§ 22. De i § 14, stk. 2, nr. 4, nævnte bestemmelser for tildeling af arealer skal fastlægges for hele kommunen under ét. Bestemmelserne kan suppleres med særlige bestemmelser for det åbne land, den enkelte by eller bygd eller enkelte delområder.

Stk. 2. Bestemmelserne skal fastsættes under hensyn til:

- 1) Sikring af ensartet behandling af ansøgninger om arealtildelinger.
- 2) Realisering af målene i den kommunale planlægning.
- 3) Fordeling af eventuelle byggemodningsudgifter samt andre økonomiske forhold af betydning for byudvikling.

Kapitel 6

Tilvejebringelse af kommuneplaner

§ 23. Efter vedtagelse af forslag til kommuneplan skal kommunalbestyrelsen offentliggøre forslaget. Kommunalbestyrelsen kan offentliggøre alternative forslag.

Stk. 2. Ethvert mindretal i kommunalbestyrelsen kan forlange at få sin afvigende mening vedrørende det vedtagne forslag til kommuneplan tilført kommunalbestyrelsens beslutningsprotokol. Mindretallet kan kræve, at kommunalbestyrelsen samtidig offentliggør det pågældende mindretals afvigende mening bilagt en af mindretallet affattet kort begrundelse herfor.

Stk. 3. Forslaget til kommuneplan, bilagt eventuelle mindretals afvigende meninger i henhold til stk. 2, skal være tilgængeligt for offentligheden og fremlagt til gennemsyn i mindst 8 uger. Kommuneplanforslaget skal være tilgængeligt på kommunens hjemmeside eller det digitale, geografiske informationssystem.

Stk. 4. Offentliggørelsen skal angive den efter stk. 3 fastsatte frist for fremsættelse af bemærkninger og ændringsforslag til forslaget.

Stk. 5. Kommunalbestyrelsen skal forestå en oplysningsvirksomhed med det formål at fremkalde en offentlig debat om kommuneplanforslagets målsætninger og indhold. Offentliggørelsen skal ske på den måde, der sædvanligt bruges i kommunen.

Stk. 6. Samtidig med offentliggørelsen sendes kommuneplanforslaget til Naalakkersuisut og de myndigheder, som fremgår af Naalakkersuisuts udsendelsesliste, jf. stk. 7. Fristen for indsigelser og bemærkninger, jf. stk. 3, skal angives.

Stk. 7. Det påhviler Naalakkersuisut at føre en udsendelsesliste over myndigheder, der skal have tilsendt kommunale planforslag i høring, jf. stk. 6.

Stk. 8. Kommunalbestyrelsen er berettiget til at opkræve et gebyr for udlevering af en kopi af kommuneplanforslaget.

Endelig vedtagelse af kommuneplanforslag

§ 24. Når fristen efter § 23, stk. 3, er udløbet, kan kommunalbestyrelsen ved en fornyet behandling af kommuneplanforslaget, vedtage forslaget endeligt. Samtidigt behandles de indsigelser og ændringsforslag, der er indkommet i løbet af offentliggørelsesperioden.

Stk. 2. Ved kommunalbestyrelsens endelige vedtagelse af kommuneplanforslaget efter stk. 1, kan kommunalbestyrelsen foretage ændringer af det offentliggjorte forslag. Hvis ændringerne er væsentlige eller i strid med planens principielle indhold, skal det ændrede kommuneplanforslag offentliggøres på ny med en frist for indsigelser på mindst 6 uger. En fornyet offentliggørelse skal ske jf. § 23.

Offentlig bekendtgørelse af endeligt vedtagne kommuneplaner

§ 25. Kommunalbestyrelsen skal uden unødigt ophold foretage offentlig bekendtgørelse efter endelig vedtagelse af kommuneplanforslaget. Den offentlige bekendtgørelse skal oplyse om, på hvilke punkter kommuneplanen eventuelt afviger fra det tidligere offentliggjorte forslag.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen skal sende et eksemplar af den offentligt bekendtgjorte kommuneplan til Naalakkersuisut og de myndigheder, der efter § 23, stk. 6, har fået skriftlig underretning om planforslagets offentliggørelse.

Stk. 3. Kommunen skal lægge den offentligt bekendtgjorte kommuneplan på det digitale, geografiske

informationssystem efter § 5, stk. 2, således at denne er offentlig tilgængelig.

Stk. 4. Et endeligt vedtaget kommuneplanforslag bortfalder, såfremt kommuneplanforslaget ikke er offentlig bekendtgjort efter stk. 1 inden 12 uger efter den endelige vedtagelse i henhold til § 24.

Vedligeholdelse af kommuneplaner

§ 26. Kommunalbestyrelsen skal i fornødent omfang ajourføre kommuneplanen.

Stk.2. Kommunalbestyrelsen skal sikre, at der efter større eller gentagende ændringer af kommuneplanen tilvejebringes en oversigt over kommuneplanens indhold og en sammenskrivning af de gældende bestemmelser, som offentligheden og Naalakkersuisut skal have adgang til at benytte.

§ 27. Inden for arealer i en endeligt vedtaget kommuneplan kan kommunalbestyrelsen udlægge delområder og tilvejebringe bestemmelser for et enkelt delområde i henhold til kommuneplanen, jf. kapitel 5.

Stk. 2. Detaljerede bestemmelser for et delområde efter § 14, stk. 3, skal tilvejebringes af kommunalbestyrelsen, når det er nødvendigt for at sikre landsplanlægningens og kommuneplanens gennemførelse.

Stk. 3. Inden der gives arealtildeling til større eller væsentlige bygge- eller anlægsarbejder og inden nedrivning af større eller væsentlig bebyggelse skal kommunalbestyrelsen sikre sig, at der foreligger detaljerede bestemmelser, jf. § 14, stk. 3, der regulerer det pågældende delområdes arealanvendelse og bebyggelse.

Stk. 4. Bestemmelserne for de enkelte delområder skal sikre, at anlægsdispositioner udføres i overensstemmelse med kommuneplanlægningens idégrundlag og indhold.

Stk. 5. Kravet om tilvejebringelse af bestemmelser for et delområde jf. stk. 2 og 3 kan bortfalde, såfremt den detaljerede regulering af det pågældende delområde er fastsat ved anden lovgivning.

§ 28. Ved ændringer af kommuneplanen (kommuneplantillæg) finder §§ 23, 24 og 25 tilsvarende anvendelse.

Stk. 2. Såfremt kommuneplantillægget kun omfatter et enkelt delområde, kan fristen efter § 23, stk. 3, nedsættes til 6 uger.

Stk. 3. Kommuneplantillæggets formål og retsvirkninger, jf. §§ 29, 30 og 31, skal fremgå af kommuneplantillæggets redegørelsesdel.

Kommuneplaners midlertidige og endelige retsvirkninger

§ 29. Kommunalbestyrelsen skal virke for kommuneplanens gennemførelse, herunder ved tildeling af arealer, jf. kap. 8.

Stk. 2. Kommuneplanens bestemmelsesdel, jf. § 14, stk. 2, nr. 3, og § 14, stk. 3, er retlig bindende for den til enhver tid værende ejer af en ejendom eller bruger af et areal.

§ 30. Når der er foretaget offentlig bekendtgørelse efter § 25 af den endelige vedtagelse af en kommuneplan eller et kommuneplantillæg, må der ikke retligt eller faktisk etableres forhold i strid med kommuneplanens bestemmelsesdel, jf. § 14, stk. 2, nr. 3 og § 14, stk. 3, eller vilkårene for arealtildeling,

jf. § 46, med mindre en dispensation er meddelt i henhold til § 50.

§ 31. Når et forslag til en kommuneplan eller et kommuneplantillæg er offentliggjort, må arealer, bygninger og anlæg, der er omfattet af forslaget, ikke bebygges eller i øvrigt udnyttes på en måde, der skaber risiko for en foregribelse af den endelige kommuneplans eller kommuneplantillægs indhold.

Stk. 2. Såfremt der efter udløbet af fristen for fremsættelse af bemærkninger og ændringsforslag, jf. § 23, stk. 3, ikke er indkommet rettidige indsigelser, kan kommunalbestyrelsen tillade, at et areal, der er omfattet af kommuneplanforslaget eller forslaget til kommuneplantillæg, bebygges eller i øvrigt udnyttes i overensstemmelse med kommuneplanen eller kommuneplantillægget.

Stk. 3. Bestemmelserne i stk. 1 og 2 finder anvendelse indtil kommuneplanforslaget eller forslaget til kommuneplantillæg er offentligt bekendtgjort, jf. § 25, dog højst 1 år regnet fra forslagets fremlæggelse.

§ 32. Kommunalbestyrelsen kan nedlægge forbud mod, at der etableres forhold, som kan hindres ved tilvejebringelse af bestemmelser for et delområde efter § 14, stk. 2, nr. 3 og § 14, stk. 3.

Stk. 2. Forbuddet kan nedlægges for et tidsrum af indtil 1 år og kun én gang. Forbuddet skal offentligt bekendtgøres.

§ 33. Naalakkersuisut kan efter forhandling med kommunalbestyrelsen fastsætte tidsfrister for gennemførelsen af kommuneplanlægningen.

Kapitel 7.

Strategi for kommuneplanlægningen

§ 34. Kommunalbestyrelsen skal inden udgangen af den første halvdel af den kommunale valgperiode offentliggøre et strategiforslag for kommuneplanlægningen i den pågældende kommune. Kommunalbestyrelsen kan i øvrigt til enhver tid udarbejde og offentliggøre et sådan forslag, når den finder det nødvendigt eller hensigtsmæssigt.

Stk. 2. Det i stk. 1 nævnte strategiforslag skal indeholde oplysninger om den kommuneplanlægning, der er gennemført efter den seneste revision af kommuneplanen, kommunalbestyrelsens vurdering af og strategi for udviklingen, samt en beslutning om,

- 1) at der skal foretages en fuld revision af kommuneplanen,
- 2) at der skal foretages en revision af en eller flere af kommuneplanens tematiske dele,
- 3) at der skal foretages en revision af geografiske områder i kommunen, eller
- 4) at kommuneplanen vedtages for en ny 4-års periode.

§ 35. Samtidig med offentliggørelsen af strategiforslaget efter § 34 sendes det vedtagne strategiforslag til Naalakkersuisut og de myndigheder, der fremgår af Naalakkersuisuts udsendelsesliste, jf. § 23, stk. 7.

Stk. 2. Ethvert medlem af kommunalbestyrelsen, der har forlangt sin afvigende mening vedrørende det i stk. 1 nævnte strategiforslag tilført kommunalbestyrelsens beslutningsprotokol, kan kræve, at den afvigende mening offentliggøres samtidigt med strategiforslaget med en kort begrundelse, der affattes af medlemmet.

Stk. 3. Strategiforslaget, bilagt eventuelle mindretals afvigende meninger i henhold til stk. 2, skal

være tilgængeligt for offentligheden og fremlagt til gennemsyn i mindst 6 uger for fremsættelse af bemærkninger og ændringsforslag. Offentliggørelsen skal ske på den måde, der sædvanligt bruges i kommunen.

Stk. 4. Når fristen efter stk. 3 er udløbet, kan kommunalbestyrelsen ved fornyet behandling vedtage strategiforslaget endeligt. I forbindelse hermed tager kommunalbestyrelsen stilling til de fremkomne bemærkninger. Kommunalbestyrelsen kan i forbindelse hermed vedtage ændringer af det offentliggjorte strategiforslag.

Stk. 5 . Kommunalbestyrelsen foretager offentlig bekendtgørelse af strategien og sender et eksemplar af den offentligt bekendtgjorte strategi til de i stk. 1 nævnte myndigheder.

§ 36. Når der er foretaget offentlig bekendtgørelse efter § 35, stk. 5, kan kommunalbestyrelsen vælge at udarbejde sådanne forslag til kommuneplan eller ændringer hertil, der er truffet beslutning om i strategien.

Kapitel 8

Arealtildelinger

Tilladelse til arealanvendelse

§ 37. Intet areal må unddrages almen benyttelse og tages i brug uden tilladelse fra arealmyndigheden, jf. dog § 38, stk. 4.

Stk. 2. Intet areal må ændre anvendelse uden tilladelse fra arealmyndigheden.

Stk. 3. En arealtildeling er personlig. Enhver overdragelse af brugsretten til et areal skal godkendes af arealmyndigheden.

Stk. 4. Brugsretten til et areal kan ikke gøres til genstand for køb og salg eller pantsættes.

§ 38. Kommunalbestyrelsen er arealmyndighed for den pågældende kommunes område og giver tilladelse til brug af areal i kommunens område, jf. dog stk. 4.

Stk. 2. I områder udenfor den kommunale inddeling meddeles brugsret af Naalackersuisut.

Stk. 3. Kommunalbestyrelsen skal indhente Naalackersuisuts godkendelse, inden der meddeles arealtildeling til anlæg, der er af landsplanmæssig betydning.

Stk. 4. Tilladelse til arealanvendelse i medfør af anlægslove og landsplandirektiver m.v. kan gives af Naalackersuisut.

§ 39. En arealtildeling kan efter ansøgning tildeles personer, firmaer, selskaber, foreninger o.l.

Ansøgning om arealtildeling

§ 40. Ansøgning om arealtildeling fremsendes til kommunalbestyrelsen i den pågældende kommune.

Stk. 2. For arealer udenfor den kommunale inddeling fremsendes ansøgning om arealtildeling til Naalackersuisut.

Offentliggørelse og høring af arealansøgninger

§ 41. Arealmyndigheden er pligtig til løbende at offentliggøre inden for hvilke arealer i kommunens byer og bygder, der ifølge kommunens planlægning, herunder hovedstrukturens plan for inddragelsen af nye delområder ved byggemodning, kan forventes meddelt en arealtildeling.

§ 42. Forinden der træffes endelig afgørelse om arealtildeling i byer og bygder, påhviler det kommunalbestyrelsen at offentliggøre ansøgningen om arealtildeling.

Stk. 2. Kravet om offentliggørelse i stk. 1 kan fraviges i de tilfælde, hvor det ansøgte er i overensstemmelse med de gældende detaljerede bestemmelser for delområdet.

Stk. 3. Kravet om offentliggørelsen i stk. 1 kan fraviges i de tilfælde, hvor der er tale om mindre eller mindre væsentlige arealer, bygninger, anlæg eller anden arealanvendelse, herunder en ændret arealanvendelse eller overdragelse af brugsrettigheder i forbindelse med salg af bygninger m.v.

§ 43. I forbindelse med offentliggørelsen af en ansøgning skal arealmyndigheden fastsætte en frist på ikke under 14 dage til at fremkomme med indsigelser mod det ansøgte.

Stk. 2. Såfremt der fremkommer indsigelser mod en ansøgning, skal arealmyndigheden lade indsigelserne indgå i sin behandling af ansøgningen.

§ 44. Inden der kan meddeles arealtildeling i det åbne land, påhviler det kommunalbestyrelsen at offentliggøre ansøgningen samt sende denne i høring hos berørte myndigheder og eventuelle parter.

Stk. 2. Høringen af myndigheder efter stk. 1 kan fraviges i det omfang de berørte myndigheder godkender ikke at blive hørt.

Stk. 3. Inden for en af kommunalbestyrelsen fastsat frist kan myndighederne, parterne og andre herefter fremkomme med bemærkninger eller indsigelser. Fristen for at fremkomme med bemærkninger eller indsigelser skal være af mindst 3 ugers varighed efter at ansøgningen er offentliggjort eller høringsparten har modtaget ansøgningen.

Stk. 4. Kravet om offentliggørelse og høring efter stk. 1 kan fraviges, såfremt der er tale om en overdragelse af brugsretten eller om mindre eller ubetydelige anlæg, herunder mindre tilbygninger til eksisterende hytter m.v.

Tildeling af arealer

§ 45. En arealtildeling må ikke stride imod de landsplanmæssige interesser, herunder Selvstyrets sektorlovgivning eller de landsplanmæssige interesser i den fysiske planlægning.

Stk. 2. En arealtildeling skal endvidere være i overensstemmelse med kommuneplanen, herunder bestemmelserne for det pågældende delområde, som er fastsat i kommuneplanen, jf. §§ 20 og 21.

Stk. 3. Såfremt ansøgningen opfylder de i stk. 1 og 2 omtalte betingelser skal arealmyndigheden give en arealtildeling, medmindre kommunalbestyrelsen træffer beslutning om nedlæggelse af forbud efter § 32, og der efterfølgende tilvejebringes bestemmelser for det pågældende delområde, som forhindrer en ansøgt arealanvendelse. Arealtildeingen skal meddeles senest 12 uger efter udløb af fristerne, jf. §§ 43 og 44.

Stk. 4. Arealmyndigheden kan kræve dokumentation for en arealansøgnings tekniske og økonomiske gennemførlighed.

Vilkår i forbindelse med arealtildelinger

§ 46. Ved meddelelse af en arealtildeling kan der stilles betingelser og vilkår, som tjener de i § 1 nævnte formål. De fastsatte betingelser og vilkår skal have et sådant indhold, at det sikres, at anlægsdispositioner udføres i overensstemmelse med kommuneplanlægningens idégrundlag og indhold.

Stk. 2. I forbindelse med tildeling af et areal skal arealmyndigheden stille vilkår om følgende forhold:

- 1) Anvendelse af arealet.
- 2) Frist på maksimalt 2 år for udnyttelse af tilladelsen.
- 3) Betaling af byggemodningsudgifter.
- 4) Eventuel tilslutningspligt til fællesanlæg.
- 5) Frist for brugsrettens eventuelle ophør.
- 6) En oprydning- og retableringsforpligtelse i forbindelse med arealanvendelsens ophør.
- 7) Andre nødvendige myndighedsgodkendelser eller tilladelser, der skal indhentes forud for arealets ibrugtagning.

Stk. 3. Såfremt forholdene ikke er tilstrækkeligt behandlet i de for delområdet gældende bestemmelser kan arealmyndigheden endvidere stille supplerende vilkår om:

- 1) Færdsels- og adgangsforhold.
- 2) Beliggenheden af rør- og ledningsanlæg.
- 3) Andre forhold af betydning for kommuneplanens virkeliggørelse.

§ 47. Arealtildelelsen bortfalder, såfremt arealet ikke ibrugtages indenfor fristen herfor, jf. § 46, stk. 2.

Registrering

§ 48. Det påhviler arealmyndigheden at registrere nye arealtildelinger i NIN - Grønlands Arealregister.

Stk. 2. Det påhviler arealmyndigheden i fornødent omfang at foretage en gennemgang og ajourføring af eksisterende rettigheder i byer og bygder, således at der tilvejebringes en samlet oversigt over gældende arealrettigheder i kommunen.

§ 49. Arealtildelelser skal være offentligt tilgængelige i henhold til Offentlighedslovens regler, herunder på hvilke vilkår det pågældende areal er blevet tildelt, jf. § 46.

Stk. 2. Personfølsomme oplysninger, der fremgår af arealtildelingen, er ikke omfattet af stk. 1, jf. kapitel 3 i landstingslov om offentlighed i forvaltningen.

Dispensationer

§ 50. Dispensationer fra de detaljerede bestemmelser, jf. § 14, stk. 3, for et delområde kan meddeles af kommunalbestyrelsen, hvis dispensationen ikke er i strid med principperne i kommuneplanens bestemmelser for det pågældende delområde.

Stk. 2. En bestemmelse for et delområde, hvis indhold er fastlagt efter aftale med en

selvstyremyndighed eller en statslig myndighed, kan kun fraviges med den pågældende myndigheds godkendelse.

Stk. 3. Videregående afvigelser fra de for delområdet gældende bestemmelser kan kun foretages ved tilvejebringelse af nye bestemmelser for det pågældende delområde.

Stk. 4. Dispensationer fra bestemmelser, som har betydning for naboerne eller andre parter, kan først meddeles, når der er forløbet mindst 2 uger efter, at kommunalbestyrelsen har hørt naboerne eller andre der skønnes at have en væsentlig og individuel interesse i sagens udfald. Høringen skal indeholde oplysninger om, hvortil der søges dispensation, og om at eventuelle bemærkninger skal fremsendes indenfor en frist på mindst 2 uger.

Ekspropriation og overtagelse

§ 51. Når det er nødvendigt for almenvellet og for gennemførselen af en kommuneplans bestemmelser for et delområde, jf. § 14, stk. 2, nr. 3, og § 14, stk. 3, kan der iværksættes ekspropriation efter reglerne i landstingslov om ekspropriation.

Stk. 2. Såfremt der er tale om ekspropriation på sagsområder, der ikke hører under Grønlands Selvstyre, finder reglerne i lov for Grønland om ekspropriation anvendelse.

§ 52. Når det for et delområde er bestemt, at en bebyggelse eller et anlæg ikke må nedrives, ombygges eller på anden måde ændres uden tilladelse fra kommunalbestyrelsen, og tilladelsen nægtes, kan ejeren forlange, at kommunen overtager den helt eller delvis mod erstatning.

Stk. 2. Overtagelsespligten efter stk. 1 påhviler dog kun kommunen, hvis der er et væsentligt misforhold mellem bebyggelsens mulige økonomiske udnyttelse og den økonomiske udnyttelse af bebyggelse med lignende benyttelse, men som ikke er omfattet af et nedrivnings- eller ombygningsforbud.

Stk. 3. Indgås der ikke en aftale mellem parterne, fastsættes erstatning af Naalakkersuisuts ekspropriationsudvalg, jf. Landstingslov om ekspropriation.

Kapitel 9

Fælles bestemmelser

Gebyrer

§ 53. Såfremt planpligten efter § 27, stk. 2 og 3, udløses af ét bygge- eller anlægsprojekt, kan kommunalbestyrelsen forlange, at udgifterne til tilvejebringelse af forslaget til kommuneplantillæg dækkes af bygherren.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen kan forlange, at bygherren stiller en af kommunen godkendt sikkerhed for gebyret, jf. stk. 1.

Stk. 3. Stk. 1 og 2 finder ikke anvendelse såfremt planpligten udløses af et bygge- eller anlægsprojekt der er fastsat i de landsplanlægningsmæssige interesser i den fysiske planlægning m.v.

§ 54. Kommunalbestyrelsen kan ved kommunal vedtægt fastsætte og opkræve et

sagsbehandlingsgebyr i forbindelse med ansøgninger om arealtildeling.

Stk. 2. Gebyret kan dække arealmyndighedens udgifter i forbindelse med myndighedsbehandlingen. Gebyrets størrelse kan differentieres men kan dække alle driftsudgifter, der direkte er knyttet til kommunens myndighedsbehandling.

Stk. 3. Gebyret tilfalder kommunekassen.

§ 55. Naalakkersuisut kan fastsætte nærmere bestemmelser for opkrævning af gebyrer og størrelsen af gebyrerne jf. §§ 53 og 54.

Klager

§ 56. Naalakkersuisut nedsætter et uafhængigt plan- og arealklagenævn.

Stk. 2. En kommunalbestyrelses afgørelse vedrørende forhold, der er omfattet af denne Inatsisartutlov eller regler udstedt efter denne Inatsisartutlov kan, for så vidt angår retlige forhold, indbringes for plan- og arealklagenævnet. Dog kan afgørelser vedrørende ekspropriation, jf. §§ 51 og 52 ikke indbringes for plan- og arealklagenævnet.

Stk. 3. Klageberettiget er:

- 1) Den, til hvem afgørelsen er rettet,
- 2) Enhver, der skønnes at have en individuel og væsentlig interesse i sagens udfald.

Stk. 4. Klage skal indgives senest 8 uger efter, at kommunalbestyrelsen har meddelt sin afgørelse.

Stk. 5. Den, der har modtaget kommunalbestyrelsens tilladelse, skal af plan- og arealklagenævnet underrettes om klagen.

Stk. 6. Klagenævnets afgørelser kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed. Afgørelsen kan indbringes for domstolene med Retten i Grønland som 1. instans.

§ 57. Plan- og arealklagenævnet kan tillægge en klage opsættende virkning for tilladelser, godkendelser eller forbud, indtil klagenævnets afgørelse foreligger, eller klagenævnet bestemmer andet.

§ 58. Naalakkersuisut kan fastsætte nærmere bestemmelser for plan- og arealklagenævnets sammensætning og virke.

Tilsyn

§ 59. Naalakkersuisuts planmyndighed og den kommunale planmyndighed kan efter forudgående underretning til brugsretsindehaveren eller ejeren forlange adgang til ethvert areal og privat ejendom for at udføre tilsyn samt opmålinger og andre tekniske forarbejder ved planlægning efter denne forordning.

Stk. 2. Legitimation skal forevises på forlangende.

Stk. 3. Det påhviler planmyndigheden at underrette brugsretsindehaveren eller ejeren om begrundelsen for den af myndigheden krævede adgang.

§ 60. Kommunalbestyrelsen påser overholdelse af plan- og areallovgivningen og regler, der er tilvejebragt med hjemmel heri.

Stk. 2. Bliver kommunalbestyrelsen opmærksom på et ulovligt forhold, skal kommunalbestyrelsen påbyde ejeren af en bygning eller et anlæg eller brugeren af et areal at lovliggøre forholdet indenfor en af

kommunalbestyrelsen fastsat tidsfrist. Kommunalbestyrelsen kan beslutte om der skal ske fysisk eller retlig lovliggørelse.

Stk. 3. Kommunalbestyrelsen påser, at påbud og forbud efter denne Inatsisartutlov, regler der er fastsat i medfør af denne Inatsisartutlov samt bestemmelser, der er opretholdt i henhold til § 66, stk. 3, efterkommes og, at vilkår fastsat i tilladelser overholdes.

§ 61. Bliver Naalakkersuisut gjort bekendt med et ulovligt forhold, kan Naalakkersuisut pålægge kommunalbestyrelsen at søge forholdet lovliggjort. Naalakkersuisut kan beslutte, om der skal ske fysisk eller retlig lovliggørelse.

Stk. 2. Såfremt en ulovlig foranstaltning er udført, og når det er foreneligt med planlægningsmæssige hensyn og med hensynet til offentlighedens medvirken i arealadministrationen, kan Naalakkersuisut se bort fra reglerne om kommuneplanlægning og dispensationer.

Sanktioner

§ 62. Den til enhver tid værende ejer af en bygning eller et anlæg eller bruger af et areal er forpligtet til at berigtige et ulovligt forhold.

Stk. 2. Efterkommer ejeren eller brugeren ikke et meddelt påbud efter § 60, stk. 2 om at berigtige et ulovligt forhold indenfor den herfor angivne frist, kan kommunalbestyrelsen administrativt pålægge ejeren eller brugeren at berigtige forholdet under tvang af fortløbende bøder.

Stk. 3. Samtidig med at tvangsbøde pålægges administrativt skal kommunalbestyrelsen indgive politianmeldelse med henblik på at der rejses en sag efter § 63.

Stk. 4. Bøderne efter stk. 2 tilfalder kommunekassen.

§ 63. Overtrædelse af §§ 29, 30, 31, og 37, stk. 1, 2 og 4, og undladelse af at efterkomme påbud og forbud i henhold til §§ 32 og 60, stk. 2, kan medføre bøde eller påbud om lovliggørelse efter kriminallov for Grønland.

Stk. 2. Hvor Inatsisartutloven hjemler idømmelse af bøde, kan bøden pålægges en juridisk person efter reglerne i kriminallov for Grønland. Juridiske personer kan ligeledes pålægges lovliggørelse af forholdene.

Stk. 3. Når et ved dom meddelt påbud om at berigtige et ulovligt forhold ikke er efterkommet inden for den i dommen fastsatte frist, og inddrivelse af tvangsbøder jf. § 62 ikke kan antages at føre til, at den dømte efterkommer påbuddet, kan kommunalbestyrelsen foretage det fornødne til forholdets berigtigelse på ejerens bekostning.

Stk. 4. Sager efter stk. 1 og 2 anlægges ved Retten i Grønland som 1. instans.

Stk. 5. Bøder efter stk. 1 og 2 tilfalder landskassen

§ 64. Såfremt et areal anvendes i strid med lovgivningen og undlader rettighedshaveren at efterkomme kommunalbestyrelsens påbud om en lovliggørelse, jf. § 60, stk. 2, kan kommunalbestyrelsen annullere brugsretten til arealet.

Stk. 2. Såfremt der er rejst sag efter § 63, skal dennes udfald afventes, inden der kan træffes afgørelse efter stk. 1.

Kapitel 10

Ikrafttrædelsesbestemmelser

§ 65. Inatsisartutloven træder i kraft den 1. januar 2011.

Stk. 2. Samtidig ophæves:

- 1) Landstingsforordning nr. 11 af 5. december 2008 om planlægning og arealanvendelse.
- 2) Hjemmestyrets bekendtgørelse nr. 7 af 26. februar 2009 om kommuneplanlægning og arealanvendelse.
- 3) Ministeriets for Grønlands bekendtgørelse nr. 538 af 27. juli 1979 om arealtildeling til fåreavl i Grønland.

Kapitel 11

Overgangsbestemmelser

§ 66. Regler og vilkår, der er udstedt i medfør af Landstingsforordning nr. 11 af 5. december 2008 om planlægning og arealanvendelse og Landstingsforordning nr. 6 af 19. december 1986, forbliver i kraft, indtil de afløses af eller ophæves ved regler fastsat i medfør af denne Inatsisartutlov. Detailregulerende bestemmelser fastsat i områdeplaner opretholdes og forbliver i kraft indtil de afløses af andre detaljerede bestemmelser efter § 21.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen har mulighed for at meddele dispensationer i henhold til § 50 fra lokalplaner, der er opretholdt efter stk. 1, eller lokalplaner, der er opretholdt efter landstingsforordning nr. 6 af 19. december 1986 om arealanvendelse og planlægning, § 26, stk. 2.

Stk. 3. Kommunale planforslag der er tilvejebragt og offentliggjort efter bestemmelserne i Landstingsforordning nr. 11 af 5. december 2008 om planlægning og arealforvaltning, kan endeligt vedtages efter §§ 24 og 35, stk. 4.

§ 67. Overdragelsen af areal- og planmyndigheden i det åbne land, jf. §§ 14 og 38 træder først i kraft den 1. januar 2011.

Stk. 2. Naalakkersuisut kan overdrage arealmyndigheden for et område i det åbne land til kommunalbestyrelsen inden den i stk. 1, fastsatte dato, såfremt kommunen tilvejebringer detaljerede bestemmelser efter § 21 for det pågældende område.

§ 68. Indtil der er nedsat et plan- og arealklagenævn, kan kommunalbestyrelsens afgørelser vedrørende forhold, der er omfattet af denne Inatsisartutlov påklages til Naalakkersuisut efter §§ 56 og 57.

Kuupik Kleist

/

Jens B. Frederiksen